

DATOS IDENTIFICATIVOS

O Fenómeno Religioso e a Evolución do Patrimonio Eclesiástico na Galicia Contemporánea

Materia	O Fenómeno Religioso e a Evolución do Patrimonio Eclesiástico na Galicia Contemporánea			
Código	002M054V01115			
Titulación	Mestrado Universitario en Historia, Territorio e Recursos Patrimoniais			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1º	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodríguez Lago, Jose Ramon			
Profesorado	Rodríguez Lago, Jose Ramon			
Correo-e	jrlago@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Establecer relacións entre as características dos conceptos analizados e dos contextos e dinámicas sociais e políticas estudadas.
A3	Identificar as bases metodolóxicas e historiográficas sobre as que se sostén a interpretación dun determinado fenómeno histórico.
A4	Interpretar os fenómenos sociais e culturais así como os conflitos políticos á luz da súa xenealoxía fenomenolóxica e conceptual.
A5	Realizar actividades de investigación arquivística, museística, bibliográfica, audiovisual e informática aplicadas aos campos da historia, o territorio e os recursos patrimoniais.
A8	Capacidade para a toma de decisións sobre a función que se lle asigna ao patrimonio, a súa posta en valor e uso público.
A11	Capacidade para elaborar estratexias encamiñadas á recuperación do patrimonio.
B1	Analizar, sintetizar e interrelacionar feitos e conceptos histórico-xeográficos e artísticos dende unha perspectiva crítica.
B4	Coñecer e utilizar os recursos documentais máis recentes en relación coa temática do mestrado.
B8	Aplicar a informática e outros medios audiovisuais ao traballo de fin de mestrado.
B9	Comprometerse a desenvolver e manter unha actitude ética tanto no seu traballo coma nas súas relacións sociais.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Establecer relacións entre as características dos conceptos analizados e dos contextos e dinámicas sociais e políticas estudadas.	A1
Identificar as bases metodolóxicas e historiográficas sobre as que se sostén a interpretación dun determinado fenómeno histórico.	A3
Interpretar os fenómenos sociais e culturais así como os conflitos políticos á luz da súa xenealoxía fenomenolóxica e conceptual.	A4

Realizar actividades de investigación arquivística, museística, bibliográfica, audiovisual e informática aplicadas aos campos da Historia, o territorio e os recursos patrimoniais.	A5
Capacidade para a toma de decisións sobre a función que se asigna ao patrimonio a súa posta en valor e uso público.	A8
Capacidade para elaborar estratexias encamiñadas á recuperación do patrimonio.	A11
Analizar, sintetizar e interrelacionar feitos e conceptos histórico-xeográficos e artísticos dende unha perspectiva crítica.	B1
Coñecer e utilizar os recursos documentais máis recentes en relación coa temática do mestrado.	B4
Aplicar a informática e outros medios audiovisuais ao traballo de fin de mestrado.	B8
Comprometerse a desenvolver e manter unha actitude ética tanto no seu traballo coma nas súas relacións sociais.	B9

Contidos

Tema	
1. Introducción ao fenómeno relixioso e ao patrimonio eclesiástico. Conceptos clave.	Relixiosidade, relixións e igrexas. Secularización e modernización. Tradicionalismo, fideísmo, integrista. Tolerancia e libere de relixións. Modernidade, laicidade e laicismos. Propiedade e patrimonio.
2. Patrimonio inmaterial e confesións relixiosas.	Símbolos, ritos e liturxias. As crenzas e as ideas. Os imaxinarios sociais.
3. Patrimonio material e confesións relixiosas.	O chan. Os edificios. Os medios de comunicación. As obras artísticas. Os recursos financeiros.
4. Evolución do patrimonio eclesiástico en España e Galicia durante a Idade Contemporánea.	Final do Antigo Réxime (1760-1836) O Estado liberal (1836-1868) O Sexenio democrático (1868-1874) A Restauración (1874-1936) A II República (1931-1936) O nacional-catolicismo (1936-1975).
5. O patrimonio das confesións relixiosas en España (1976-2008).	A Igrexa católica. As Igrexas evanxélicas. A comunidade islámica. A comunidade xudía.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	12	18	30
Traballos tutelados	8	12	20
Traballos e proxectos	5	20	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballos tutelados	O estudante, de forma individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/a estudante/s que inclúe a busca e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Atención personalizada

Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación, asesoramento e seguimento do traballo do alumno/a na aula ou mediante a comunicación por correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Asistencia e participación no traballo da aula.	20 %
Traballos tutelados	Seguimento na aula e presentación das respostas a un cuestionario sobre o traballo desenvolvido.	40 %
Traballos e proxectos	Presentación ante o grupo de traballo da investigación realizada no tema elixido.	40 %

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

DÍAZ-SALAZAR, RAFAEL, **ESPAÑA LAICA. CIUDADANÍA PLURAL Y CONVIVENCIA DEMOCRÁTICA**, MADRID 2007,

BURLEIGH, MICHAEL, **CAUSAS SAGRADAS. RELIGIÓN Y POLÍTICA EN EUROPA DE LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL AL TERRORISMO ISLAMISTA**, MADRID 2006,

---

BURLEIGH, MICHAEL, **PODER TERRENAL. RELIGIÓN Y POLÍTICA DE LA REVOLUCIÓN FRANCESA A LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL**, MADRID 2005,

---

POLLARD, JOHN F., **EL VATICANO Y SUS BANQUEROS. LAS FINANZAS DEL PAPADO MODERNO, 1850-1950**, BARCELONA, 2007,

---

RODRÍGUEZ LAGO, JOSÉ RAMÓN, **LA IGLESIA EN LA GALICIA DEL FRANQUISMO**, A CORUÑA, 2004,

---

KEPEL, GILLES, **LAS POLÍTICAS DE DIOS**, BARCELONA, 2006,

VILLARES, RAMÓN, **DESAMORTIZACIÓN E RÉXIME DE PROPIEDAD**, VIGO, 1994,

---

RODRÍGUEZ LAGO, JOSÉ RAMÓN, **EPPUR SI MUOVE. RELIXIÓN, MODERNIZACIÓN E SECULARIZACIÓN NA GALICIA CONTEMPORÁNEA. LOGROS E RETOS DA NOSA HISTORIOGRAFÍA**, SANTIAGO DE COMPOSTELA, 2008,

---

CALLAHAN, WILLIAM J., **LA IGLESIA CATÓLICA EN ESPAÑA (1875-2002)**, BARCELONA, 2002,

---

Recomendacións
